

[Niels Helveg Petersen.]

tilbagetrukken plads i diskussionen, og derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at gøre nogle bemærkninger om hr. Gert Petersens betragtninger.

Når østaftalerne forhåbentlig er gennemført, sagde hr. Gert Petersen, vil der bestå meget store muligheder for store fremskridt i den europæiske politik. Det synspunkt er jeg enig i, det er de fleste vel i denne sal. Men, føjede hr. Gert Petersen til, oprettelsen af en økonomisk-politisk blok i Vesteuropa, således som det er forudsat ved fællesmarkedets udvidelse i hr. Gert Petersens udlægning, vil true denne afspænding. Jeg anser dette synspunkt, som præsenteres med mellemrum i EF-debatten, for urimeligt, når man betragter de faktiske forhold.

For det første er der grund til at understrege, at afspændingspolitikken netop har fundet sted, mens EF har eksisteret. Vi kan konstatere — og det er ikke noget, der har med vurderinger at gøre — at denne afspændingspolitik har fundet sted, mens EF har eksisteret, at EF altså ikke har forhindret en afspændingspolitik.

Jeg vil gerne føje til som min personlige vurdering, at det har haft stor betydning for udviklingen af den vesttyske østpolitik, at Vesttyskland i hele perioden siden anden verdenskrig har været engageret i et tæt og forpligtende samarbejde med andre europæiske stater. Jeg tror ikke, man havde fået en så positiv udvikling i vesttysk politik, som vi kan iagttage, hvis ikke Vesttyskland havde været engageret i politisk samarbejde med andre. Hvis man havde gjort fejltagelserne fra mellemkrigsårene om igen, hvis de europæiske stater havde ført økonomisk krig imod hinanden, havde vi ikke fået en sådan udvikling.

Det synspunkt synes jeg ikke hr. Gert Petersen skal overse, lige så lidt som han skal overse, at med udvidelsen af fællesmarkedet vil dette ikke få mere, men mindre karakter af blok. For det første udvides det med Danmark, Norge, Storbritannien og Irland. Dernæst knytter der sig til arrange-

mentet oprettelsen af frihandel imellem alle de vesteuropæiske stater. Dette er ikke udtryk for blokdannelse, men udtryk for en større økonomisk åbenhed i Vesteuropa, og med hr. Gert Petersens socialistiske indstilling vil det være nærliggende at slutte, at med en større økonomisk åbenhed følger også en større politisk åbenhed.

Jeg synes også, det er urimeligt at postulere en særlig blokdannelse, når vi betragter udviklingen i østhandelen. Østhandelen har udviklet sig på den måde, at samhandelen mellem fællesmarkedslandene og de østeuropæiske lande har udviklet sig stærkere end f. eks. samhandelen mellem Østeuropa og de skandinaviske lande. Intet tyder på, at der i østlandene er den opfattelse, at man betragter fællesmarkedet som en økonomisk blok. Tværtimod må man vel sige, at den seneste udvikling ikke tyder på nogen afsvækkelse af østlandenes interesse i samhandel og kontakt med et udvidet fællesmarked. Derfor mener jeg ikke, det er berettiget at tale om blokdannelse. Der er tale om et fredeligt samarbejde, om løsning af fælles opgaver.

Så vil jeg godt føje til, at splittethed eller mangel på samarbejde mellem grupper af stater aldrig i Europa har ført til større tryghed eller sikkerhed for de europæiske folk. Det har ikke fremmet nogen god udvikling, der vil ikke kunne findes historiske belæg for en sådan opfattelse. Sikkerhedspolitik er der ingen tryghed ved mangel på samarbejde. Der er ingen betryggelse ved, at europæiske lande — at „udenforstående magter“, som det jo hedder i denne debat — kan spille europæiske stater ud imod hinanden. Det kan være interessant nok for udenforstående magter, men det er ingen betryggelse for sikkerheden for de europæiske lande. Derfor mener jeg ikke, at der er noget grundlag for hr. Gert Petersens udlægning og vurdering af mulighederne for at gøre fortsatte fremskridt i afspændingspolitikken efter EF's udvidelse. Det vil snarere styrke end hæmme en sådan udvikling.

Lad mig sige til sidst: vi har intet ønske om, at et udvidet EF skal udvikle sig til en